

POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

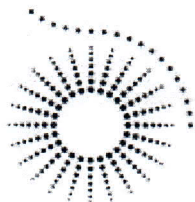
JIRÁKOVÁ, Anežka, *Cestovatelství Josefa Colloredo-Mannsfelda (1866 – 1957). Cesty do Severní Ameriky (1904 – 1906). Praha ÚE FF UK 2013, 129 s.*

Tématu cestovatelů a cestovatelství z období konce 19. a počátku 20. století je v našem prostředí věnována zasloužená pozornost. Jde o téma velmi poutavé, zvláště jedná-li se o cestovatele, kteří působili v dalekých „exotických“ zemích, a kteří ze svých pobytů přiváželi rozličné předměty, které pak daly vzniknout cenným muzejním sbírkám uloženým v českých kulturních institucích.

Autorka uvádí, že se práce zabývá především osobností J. Colloredo-Mannsfelda, rekonstrukcí jeho dvou amerických cest, chápáním lovu, cestovatelstvím a etnicitou v dobovém kontextu. Nutno však dodat, že tématu etnicity v dobovém kontextu se autorka jen letmo dotkla, ačkoli se jedná o téma velmi zajímavé. Nicméně je otázkou nakolik se mu věnovat v již tak obsáhlé práci zpracovávající množství okruhů.

Nedílnou součástí práce je také představení Mannsfeldovy sbírky, kterou spravuje Státní zámek Opočno, a které je věnována jedna z hlavních kapitol. Otázkou zůstává, proč není tato skutečnost zohledněna také v názvu samotné diplomové práce, navíc, když autorka „*doufá, že se jí podaří případně čtenáře s těmito sbírkami blíže seznámit*“.

Za precizně zpracované považuji kapitoly věnující se metodologii, literatuře a pramenům, Mannsfeldově biografii, kde autorka nezapomněla ani na jeho ženy, které sehrály v cestovatelově životě důležitou roli, a jeho cestám do Severní Ameriky, které jsou zaznamenány také pomocí vytvořených map, a jejichž popis je prokládán přepisem Mannsfeldova itineráře a autorčiným velmi přínosným výkladovým komentářem. Oceňuji rovněž kapitolu věnující se samotné sbírce. Předměty nejsou jen pasivně popsány, ale také odborně okomentovány. Představena je jejich funkce, význam či symbolika. Přehledně jsou zpracována také severoamerická indiánská etnika, od kterých předměty pocházejí.

Za nezdařilou však pokládám podkapitolu *Význam opočenské sbírky v Evropě i mimo ni*, kde autorka ve dvou krátkých odstavcích prakticky nepodává žádné informace, které název uvedené podkapitoly slibuje. Právě zasazení českých mimoevropských sbírek do evropského či světového kontextu je jednou z podstat muzejní badatelské práce. Chybí mi zde tedy autorčin přehled o severoamerických sbírkách, alespoň ve významných evropských muzeích a pojednání o tom, co činí severoamerickou sbírku J. Colloredo-Mannsfelda jedinečnou. Navíc, když víme, že opočenskou severoamerickou sbírku navštívili za účelem studia také zahraniční badatelé.

Z hlediska formálního autorka v poznámkách pod čarou svědomitě cituje použitou literaturu, avšak zkratku pro stranu uvádí nekorektním „str.“ namísto „s.“ U seznamu literatury v závěru práce postrádám seznam archiválií, se kterými autorka pracovala. Fondy jsou sice obecně vyjmenované v první kapitole, jednou je zmíněn i počet kartonů v konkrétním fondu a u fotografií nalezneme jejich správný zápis, ale toto nelze považovat za dostačující.

Co práci výrazně vyzdvihuje nad průměr je její grafické zpracování. Autorka zde uplatnila i své vlastní kresby vybraných výjevů a sbírkových předmětů, které jsou velmi zdařilé.

Z diplomové práce Anežky Jirákové je zřetelně patrný velký zájem o zvolené téma, nastudování velkého objemu literatury a pramenů, ale také entuziasmus, se kterou byla zpracovávána a psána. Obecně ji považuji za velmi přínosnou, jelikož podává ucelený obraz osobnosti Josefa Colloredo-Mannsfelda, jeho cest i sbírky a představuje téma takto podrobně a z daného úhlu pohledu ještě nezpracované. Avšak vzhledem k výše uvedeným několika nedostatkům hodnotím tuto diplomovou práci na pomezí známek výborně a velmi dobře.

V Praze dne 19. 5. 2013

PhDr. Tereza Hejzlarová